

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างรายได้ การระเหินสินของเกษตรกรชาวสวนปาล์ม
น้ำมันในพื้นที่ภาคใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรายได้ ต้นทุน และกำไร

รายได้รวม (Total Revenue: TR) เป็นรายได้จากการขายสินค้า รายได้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของ
ธุรกิจที่ดำเนินอยู่ รายได้รวมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับราคาสินค้าที่ขายและปริมาณสินค้าที่ขาย

ถ้ากำหนดให้ TR เป็น รายได้รวม

P เป็น ระดับราคาสินค้าต่อหน่วย

Q เป็น ปริมาณสินค้า

จะได้ $TR = P \times Q$

ต้นทุนรวม (Total Cost : TC) ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่รวม (Total Fixed Cost : TFC) และ
ต้นทุนแปรผันรวม (Total Variable Cost : TVC)

$TC = TFC + TVC$

ต้นทุนคงที่รวม (TFC) เป็นลักษณะต้นทุนที่มีจำนวนคงที่ไม่ว่าปริมาณการผลิต หรือ ปริมาณ
ขายจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ต้นทุนในลักษณะนี้ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน ค่าเช่า คอกเบี้ย เงิน
เดือนพนักงาน ค่าเสื่อมราคา ค่าโฆษณา เป็นต้น แต่ต้นทุนคงที่ต่อหน่วยสินค้า หรือเรียกว่า ต้นทุนเฉลี่ย
(Average Cost : AC) จะเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงกันข้ามกับปริมาณขายหรือปริมาณการผลิตที่
เปลี่ยนแปลงไป

ต้นทุนแปรผันรวม (TVC) เป็นลักษณะต้นทุนที่แปรผันโดยตรงกับปริมาณการผลิตหรือ
ปริมาณขาย ถ้าปริมาณการผลิตหรือ ปริมาณขายเพิ่มขึ้น ต้นทุนแปรผันรวมจะเพิ่มขึ้นตาม ต้นทุนใน
ลักษณะนี้ได้แก่ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต แรงงานทางตรง วัสดุที่ใช้ในการหีบห่อ ค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ
ประปาผลตอบแทนพิเศษสำหรับการขาย เป็นต้น ต้นทุนแปรผันรวมสามารถทำการคำนวณได้จาก
ต้นทุนแปรผันต่อหน่วย คูณกับ ปริมาณการผลิต หรือปริมาณการขาย ดังนี้

$TVC = VC \times Q$

กำไร (Profit) หมายถึง ผลต่างระหว่างรายได้รวม (TR) กับต้นทุนรวม (TC)

ถ้า กำหนดให้ π แทน กำไร จะได้ $\pi = TR - TC$ เมื่อ TR มากกว่า TC จะได้กำไร TR น้อยกว่า TC
จะขาดทุน

รายได้ของครัวเรือน

หมายถึง “เงินหรือสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือผลิตเอง หรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

รายได้ประจำ ได้แก่รายได้ที่เกิดจากการทำงานหรือผลิตเอง ค่าจ้างและเงินเดือน (รวมค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากการทำงาน)(ก่อนหักภาษี/ เงินสทบกองทุนเลี้ยงชีพ/ เงินประกันสังคม)รายได้จากการประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม วิชาชีพ (ที่ไม่ใช่เกษตรกร) (รายรับเบื้องต้น บวก มูลค่าสินค้าบริการของธุรกิจที่นำมาอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ลบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน)รายได้จากการประกอบการเกษตร (มูลค่าผลผลิตการเกษตรทั้งหมด ลบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ)รายได้จากแหล่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่จากการทำงานเงินบำเหน็จบำนาญเงินทดแทนต่าง ๆ เงินชดเชยการออกจากงานเงินและสิ่งของที่ได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลนอกครัวเรือน/รัฐ/องค์กรต่าง ๆ รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน บ้าน ค่าลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตรดอกเบี้ยการลงทุน (ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ) เช่น การซื้อขายหุ้น การลงทุนแล้วได้รับเงินปันผลรายได้ไม่ประจำ ได้แก่ เงินที่ได้รับเป็นเงินรางวัล เงินถูกสลากกินแบ่งรัฐบาล เงินมรดกของขวัญ เงินได้รับการประกันสุขภาพ อุบัติเหตุ ไฟไหม้ หรือค่านายหน้า

ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับ “สิ่งของหรือบริการด้านต่าง ๆ” ที่จำเป็นต่อการครองชีพของครัวเรือนที่ครัวเรือนต้องซื้อ/จ่ายด้วยเงิน หรือได้มาโดยไม่ได้อาศัย (ผลิตเอง/ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น สวัสดิการของรัฐ หรือเบิกได้จากนายจ้าง)ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ ได้แก่

(1) ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของครัวเรือน

- ที่อยู่อาศัย
- เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และการดำเนินการใดครัวเรือน
- ค่าจ้างบุคคลที่ให้บริการแก่ครัวเรือน
- เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย รองเท้า ของใช้บริการส่วนบุคคล
- เวชภัณฑ์และคำรักษาพยาบาล
- การเดินทางและการสื่อสาร
- การศึกษา
- การบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทางศาสนา

(2) ค่าใช้จ่ายไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน

- ภาษี (ทุกประเภท) ค่าบริการทางการเงิน ค่าปรับทางกฎหมาย
- ค่าสมาชิกกลุ่มอาชีพ
- เงิน/สิ่งของ ที่ส่งให้บุคคลนอกครัวเรือน
- เงินบริจาค/ เงินทำบุญ ช่างงาน
- เบี้ยประกันภัย/ประกันทรัพย์สิน/ประกันชีวิต

- ซื่อสลากกินแบ่ง/หวย การพนัน
- ดอกเบี้ยจ่าย และอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบ ได้แก่ อาหารทุประเภท (อาหารสด อาหารแห้ง อาหารสำเร็จรูป เครื่องปรุงรส) เครื่องดื่ม (มีแอลกอฮอล์/ไม่มีแอลกอฮอล์) และยาสูบ (ยาเส้น ยาฉุน หมาก ขานัตต์)

2.2 แนวคิดในการก่อหนี้ของครัวเรือน

สุทธากา อมรวิวัฒนา และวารภรณ์ กาญจนวัฒน์ (2548) กล่าวถึงแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุของการก่อหนี้สินของครัวเรือน ซึ่งในบางภาวะครัวเรือนต้องการการกู้ยืมเงิน เพื่อรักษาระดับการใช้จ่ายของครัวเรือนไม่ให้ผันผวน และเพื่อรักษาระดับการบริโภคและอุปโภค ในขณะที่รายได้มีการปรับลดลง (income shortfall) แต่คาดว่ารายได้จะปรับลดลงเพียงระยะสั้นเท่านั้นและจะสามารถชำระหนี้ได้ในอนาคตเมื่อระดับรายได้ปรับสูงขึ้น หลักการนี้เป็นไปตามหลักทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ Rational Expectations -- Permanent Income Hypothesis ของ Friedman (1957) ที่กล่าวว่า ครัวเรือนจะเลือกการบริโภคโดยคำนึงจากรายได้ระยะยาว (Permanent Income) มิใช่ระดับรายได้ในช่วงใดช่วงหนึ่งเท่านั้น Franco Modigliani (1966) ได้กล่าวถึง สมมติฐาน วัฏจักรชีวิต (Life Cycle Hypothesis) ได้อธิบายว่าในช่วงวัยหนุ่มสาว หรือวัยเริ่มทำงาน ครัวเรือนจะมีรายได้ รวมถึง สินทรัพย์สะสมอยู่ในระดับต่ำ โดยครัวเรือนคาดว่าในอนาคตรายได้จะปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้นครัวเรือนจะมีความประสงค์ในการก่อหนี้สินเพื่อรักษาระดับการบริโภค และอุปโภค โดยการก่อหนี้ภายหลังเมื่อครัวเรือนมีอายุ 36-47 มากขึ้น และมีรายได้มากกว่ารายจ่าย ทำให้ครัวเรือนสามารถชำระหนี้สินรวมทั้งสะสมรายได้ส่วนเกินในรูปของเงินออมได้ ทฤษฎีดังกล่าวจึงอธิบายได้ว่าระดับหนี้สินจะเปลี่ยนแปลงตามระดับอายุของสมาชิกครัวเรือน โดยระดับหนี้จะเพิ่มสูงขึ้นจนถึงช่วงอายุหนึ่งเนื่องจากรายได้ยังต่ำกว่าการบริโภค และหนี้เริ่มลดระดับลงเมื่อรายได้สูงขึ้นตามอายุจนครัวเรือนสามารถมีเงินออมได้ ท้ายสุดหลังเกษียณอายุรายได้จะลดลงอีกครั้งทำให้ระดับเงินออมของครัวเรือนลดลงในที่สุด และต่อมา Franco Modigliani ยังได้ปรับปรุงทฤษฎี โดยให้ครัวเรือนปรับการบริโภคตามรายได้ปัจจุบันมากขึ้น ทำให้ระดับหนี้รวมถึงเงินออมไม่ผันผวนเท่าทฤษฎีของ Friedman อย่างไรก็ตาม การก่อหนี้ของครัวเรือนจะไม่จำเป็นต้องเป็นปัญหาเสมอไป เนื่องจากเป็นการชี้ให้เห็นถึงความจำเป็น และภาวะในบางช่วงที่ครัวเรือนจำเป็นต้องรักษาระดับการใช้จ่ายของครัวเรือน เช่น ในช่วงเปิดเทอม ครัวเรือนจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาสูงกว่าปกติ จากค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า ครัวเรือนอาจมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าว ขณะเดียวกันครัวเรือนควรคำนึงถึงระดับหนี้สินต่อรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ครัวเรือนมีความอ่อนไหว และเปราะบางมากขึ้นต่อปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เช่น สภาพการจ้างงานในอนาคต การไม่มีงานทำ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้น และราคาสินค้าเพิ่มขึ้น ทำให้มีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินของครัวเรือน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีหนี้ของเกษตรกร จำแนกได้เป็น 3 ปัจจัยหลัก ดังนี้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร ได้แก่ เพศ และอายุของเกษตรกรปัจจัยที่เกี่ยวกับการประกอบการเกษตร ได้แก่ เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร การถือครองที่ดินทำการเกษตร ประเภทของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลักษณะการประกอบการเกษตร การจ้างลูกจ้างประจำ การทำงานของเกษตรกร รวมทั้งการใช้ปุ๋ย และการใช้ยาปราบศัตรูพืชปัจจัยเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรแหล่งที่มาของรายได้ของเกษตรกรเคตโกมล ไพรทวิหงศ์ (2548) อธิบายถึงสาเหตุหนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้นว่า ในภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ผ่านมาพบว่ามีปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิด 3604 การเพิ่มขึ้นของหนี้สินครัวเรือนที่เป็นผลมาจากปัจจัยด้านอุปสงค์ (demand side) และปัจจัยด้านอุปทาน (supply side) ประกอบกัน ซึ่งจำแนกปัจจัยแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านอุปสงค์

อัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำมาก เนื่องจากมีสภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินค่อนข้างสูง กระตุ้นให้ประชาชนก่อหนี้เพิ่มขึ้นในการซื้อสินทรัพย์ เช่น อสังหาริมทรัพย์ ที่ดิน เป็นต้น เพื่อสร้างความมั่งคั่ง โดยหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ระยะยาวความเชื่อมั่นของประชาชนต่อเศรษฐกิจและความสามารถในการหารายได้มาชำระหนี้คืนดีขึ้นพบว่าการลงทุนเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา หลังจากชะลอตัวในช่วงปี 2542 – 2544

ด้านอุปทาน

การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะประชาชนในระดับฐานราก ทั้งโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ธนาคารประชาชน เป็นต้น ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐสถาบันการเงินเอกชนเริ่มมีความแข็งแกร่งสามารถกลับมาทำหน้าที่ได้ตามปกติ และมีการปล่อยสินเชื่อบุคคล (personal loans) สูงขึ้นหนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นบางส่วน เกิดจากการโอนหนี้นอกระบบ (informal) เข้าสู่ในระบบ (formal) ซึ่งช่วยลดภาระหนี้ของครัวเรือน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการออม

เงินออม หมายถึง ส่วนหนึ่งของรายได้ปัจจุบันที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคหากแต่เก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายต่างๆในอนาคต การใช้จ่ายเงินออมอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น ถูไว้เป็นเงินสด นำเงินออมไปฝากธนาคาร หรือนำเงินออมไปซื้อหลักทรัพย์ เป็นต้น ขนาดของเงินออมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่

- ขนาดของรายได้ ถ้าบุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้นการออมก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย
- การคาดการณ์เกี่ยวกับรายได้ในอนาคต ถ้าผู้มีรายได้คาดว่าในอนาคตจะมีรายได้มากก็อาจจะเก็บ ออมในปัจจุบันน้อยลง
- อัตราดอกเบี้ย ถ้าอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันอยู่ในระดับสูงจะจูงใจให้บุคคลเก็บเงินออมมากขึ้น

อนึ่ง ยังมีอีกคำหนึ่งที่ใกล้เคียงกัน นั่นคือคำว่า การออม (Savings) ซึ่งหมายถึง การนำเงินออมไปลงทุน เพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทน ดังนั้นเงินออมที่เก็บไว้เป็นเงินสดหรือแปลงสภาพเป็นสินทรัพย์ การออมมีความหมายกว้างขวาง ที่รวมทั้งด้านการเงินและไม่เกี่ยวกับการเงิน เช่น การออมทรัพย์ ออมทุน ออมทรัพย์ากร ออมทรัพย์สิน ออมน้ำใจ ออมจิตวิญญาณ เป็นต้น หากกล่าวเฉพาะการออมที่เกี่ยวข้องกับการเงินครอบครัว หมายถึง การใช้จ่ายของบุคคลในครอบครัวอย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับสถานภาพ อาจเขียนเป็นสูตรการออมได้ง่ายๆ คือ

$$\text{เงินออม} = \text{รายได้} - \text{รายจ่าย}$$

ดังนั้น ความสามารถในการออมจะมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของแต่ละบุคคล หรือขึ้นอยู่กับความขาดแคลน ดังนี้

	เพิ่มรายได้	=	ฉลาดหา
		=	ลงทุนแรงงาน+แรงเงิน
		=	ลงทุนทางการศึกษา
	ลดรายจ่าย	=	ฉลาดใช้
ฉลาดซื้อ	----->	-	ซื้อตามความจำเป็น
		-	ซื้อของที่มีต้นทุนต่อหน่วยถูก
ฉลาดใช้	----->	-	รักษาของ
		-	ประหยัดแบบต่างๆ

ความหมายของการออม

การออมคือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออม $\text{Incomes-Expenses} = \text{Savings}$

โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่าการจ่ายของเขา ทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่ บุคคล อาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นด้วยการทำงานมากขึ้น ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ หรือการปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมีรายได้สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นการลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมก็จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้เหมือน

ความสำคัญของเงินออม

เงินออมเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะต้องมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้เงินออมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิต สิ่งจูงใจในการออม

การที่คนเรามี “เป้าหมาย” อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอนก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของเขาและยังขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ตัวอย่างเช่น บางคนอยากมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง อยากจะมีการศึกษาสูงอยากมีชีวิตที่สุขสบายในยามปลดเกษียณ หรือหวังที่จะให้ลูกหลานมีหลักฐานมั่นคง ดังนั้นเป้าหมายในการออมแตกต่างกันนี่จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมแตกต่างกันไป

การปฏิบัติเกี่ยวกับการออมที่ดี

เงินส่วนบุคคลขึ้น ซึ่งจะทำให้ทราบว่าแต่ละเดือนจะมีเงินคงเหลือเป็นเงินออมเท่าไร ในทางปฏิบัติเพื่อให้การออมได้ผลจริงๆควรจัดทำดังนี้

- ทางที่จะสามารถทราบล่วงหน้าได้ว่าจะมีการออมได้หรือไม่นั้นก็โดยการจัดทำงบประมาณเงินทำงบประมาณรายได้รายจ่ายเพื่อจะรู้ว่าเงินเหลือที่จะเก็บออมเท่าไร

- เมื่อทำงบประมาณและทราบได้ว่าจะสามารถเก็บออมได้เดือนละเท่าไรแล้วให้กันเงิน ออมส่วนนั้น (ก่อนที่จะจ่ายเป็นรายจ่ายออกไป) แล้วนำไปฝากธนาคารทันที รายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินออม เช่น ดอกเบี้ยที่ได้รับ ควรนำไปลงทุนต่อทันที เพื่อให้เงินออมงอกเงยขึ้นไปอีกการเก็บรักษาเงินออมให้ปลอดภัยนั้น เงินออมการเก็บเงินไว้กับตนเองย่อมไม่ปลอดภัยและเป็นการสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ ดังนั้นควรเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีรายได้ด้วย โดยการฝากสถาบันการเงินบางแห่งไว้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรืออาจจะเก็บออมในรูปของการซื้อหลักทรัพย์ หรือตราสารฯ ที่มีความมั่นคง ก่อให้เกิดรายได้และสามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่ายมาถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่างๆ ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนที่มั่นคง การซื้อหน่วยลงทุนกองทุนรวมหรือซื้อหุ้นของบริษัทที่มั่นคงถือไว้ ฯลฯ

ปัจจัยสำคัญในการออม

1. ผลตอบแทนที่ผู้ออมได้รับจากการออม หมายความว่าถ้ายังผลตอบแทนในการออมเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ก็จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้บุคคลมีการออมเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เช่น ในภาวะที่รัฐบาลกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทลง ทั้งยังเก็บดอกเบี้ยภาษีเงินฝากอีก จึงทำให้ระดับเงินออมของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลดลงเป็นอย่างมาก

2. มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน ผู้ออมจะตัดสินใจทำการออมมากขึ้นภายหลังจากการพิจารณาถึงอำนาจซื้อของเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าจะมีความแตกต่างจากมูลค่าของเงินในอนาคตมาก หมายความว่าจำนวนเงิน 1 บาทซื้อสินค้าและบริการได้ในจำนวนใกล้เคียงหรือเท่ากับการใช้เงิน 1 บาทซื้อสินค้าหรือบริการในอีก 2-3 ปีข้างหน้าหรือมากกว่านั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าท่านว่าการเก็บเงินออมไว้โดยไม่ยอมซื้อสินค้าขณะนี้ ท่านอาจจะสูญเสียความพอใจที่ควรได้รับจากการซื้อสินค้าในปัจจุบันมากกว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม ทั้งยังเสียเวลาคอยที่จะซื้อสินค้าในอนาคตที่อาจมีราคาสูง

มากกว่าอัตราผลตอบแทนที่ได้รับอีกด้วย ดังนั้นถ้าท่านพอใจที่จะซื้อสินค้าในวันนี้มากกว่าการหวังผล
 ตอบแทนที่จะได้รับเพิ่มขึ้นในอนาคต ท่านก็จะมีการออมลดลง

3. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ ผู้ที่มีรายได้คงที่แน่นอนเป็นประจำทุกเดือนในจำนวนที่ไม่สูงมากนัก
 เช่น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนระดับต่ำ จำนวนเงินออมที่กันไว้อาจเป็น
 เพียงจำนวนน้อยตามอัตราส่วนของรายได้ที่มีอยู่ ซึ่งต่างจากจำนวนเงินออมของผู้บริหารระดับสูง หรือ
 นักการเมืองที่จะมีเงินเหลือออมได้มากกว่า นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงรายได้เนื่องจากการเลื่อน
 ตำแหน่ง การโยกย้ายงานการถูกปลดออกจากตำแหน่งหน้าที่การงานที่มีผลต่อระดับการออมเช่นกัน คือ
 อาจทำให้มีการออมเพิ่มมากขึ้นหรือลดลงไปจากระดับเดิมได้ดังนั้นในระหว่างที่ท่านมีรายได้มากกว่า
 ปกติ หรือในขณะที่ท่านมีความสามารถหารายได้ได้อยู่จึงควรจะมีการออมไว้เพื่อป้องกันปัญหาทางการเงิน
 อันอาจเกิดขึ้นได้ดังกล่าวแล้ว

4. ความแน่นอนของจำนวนรายได้ในอนาคตหลังการเกษียณอายุ ถ้าผู้มีรายได้ทุกคนทราบได้
 แน่ใจว่าเมื่อใดก็ตามที่ท่านไม่มีความสามารถหารายได้ได้อีกต่อไป ท่านก็จะไม่มีปัญหาทางการเงินเกิด
 ขึ้น หรือถ้ามีก็ไม่ใช่ปัญหาที่รุนแรงมากนัก เนื่องจากหน่วยงานที่ท่านเคยทำงานอยู่มีนโยบายช่วยเหลือ
 ท่านในวัยชราหลังเกษียณอายุ หรือภายหลังออกจากงานก่อนกำหนด เช่น นโยบายการให้บำนาญ
 บำเหน็จ เงินชดเชย เป็นต้น ดังนั้นผู้ออมอาจมีการออมลดลงเพื่อกันเงินไว้ใช้จ่ายมากขึ้นโดยไม่ทำให้
 จำนวนเงินรวมในอนาคตกระทบกระเทือนแต่ประการใด เงินออมควรเก็บรักษาอย่างไรจึงจะปลอดภัย
 การเก็บเงินไว้กับตนเองย่อมไม่ปลอดภัยและเป็นการสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ ดังนั้นเงินออมควรเก็บ
 รักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีรายได้ด้วย โดยการฝากสถาบันการเงินบางแห่งไว้ เช่น ธนาคารพาณิชย์
 ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรืออาจเก็บออมในรูปของการซื้อหลักทรัพย์หรือตราสารฯ ที่มี
 ความมั่นคง ก่อให้เกิดรายได้และสามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่ายมาถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตร
 รัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่าง ๆ คำสัญญาของบริษัทเงินทุนที่มั่นคง การซื้อหน่วย
 ลงทุนของกองทุนรวม หรือซื้อหุ้นบริษัทที่มั่นคงถือไว้ ฯลฯ

เป้าหมายในการออม

ก่อนที่จะเข้าเรื่องของเป้าหมายในการออม อยากจะขอใช้เนื้อที่สักเล็กน้อย แสดงตัวอย่างทัศนคติ
 และความคิดของคนต่างเพศ ต่างวัย และต่างอาชีพ เพื่อให้ท่านได้นำไปสำรวจตัวเองด้วย

"ผมมีเงินเดือนสูง และงานก็มั่นคงมาก ไม่ต้องออมเงินหรอกครับ"

"ดิฉันกำลังจะแต่งงานกับชายหนุ่มที่ร่ำรวย ในเร็ว ๆ นี้แล้ว"

"ลูกของเราโตทำงานได้แล้ว เราคงให้ลูกให้เลี้ยงดูต่อไป"

"Forget it" หรือ "เอาไว้ว่ากันทีหลัง"

และอื่น ๆ ที่อีกมากมาย ที่ท่านอาจเคยได้ยินได้ฟังมาบ้าง ซึ่งคนที่ล้มเหลวในการดำเนินชีวิตส่วนหนึ่งก็
 เกิดจากความประมาทในเรื่องการใช้จ่าย ไม่รู้จักการออมหรือการลงทุนที่ถูกต้อง

ดังนั้นการวางเป้าหมายในการออมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการบังคับตัวเองทางออม

ในการออมเงินสำหรับวันข้างหน้า ซึ่งแต่ละท่านก็มีเป้าหมายต่าง ๆ กันออกไป ได้แก่

1. บางคนคิดว่าจะเก็บเงินเพื่อซื้อรถยนต์ให้ได้ภายในปีหน้า
2. เก็บเงินเพื่อแต่งงานในอีก 5 ปีข้างหน้า
3. เก็บเงินเพื่อซื้อบ้านของตนเองสักหลังในอีก 10 ปี
4. เพื่อเอาไว้เป็นทุนการศึกษาให้ลูก
5. ไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย
6. หรือใช้หลังเกษียณอายุจากการงานแล้ว

ซึ่งท่านลองกำหนดทั้งจำนวนเงินที่ต้องใช้ รวมทั้งช่วงเวลาที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ลงไปในแบบฟอร์มจะช่วยให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

รูปแบบการออม

เงินออมส่วนใหญ่ก็ยังเป็นการฝากเงินก่อนกับธนาคารถึงร้อยละ 88 สูงกว่าร้อยละ 71 ในการสำรวจครั้งที่แล้ว สำหรับการออมในรูปแบบกรรมธรรม์ประกันชีวิตที่ลดลงค่อนข้างมากโดยลดลงในทุกภาคของประเทสนั้น ๆ สอดคล้องกับรายได้เฉลี่ยที่แท้จริง (หักลบด้วยเงินเฟ้อ) ที่ลดลงเนื่องจากผู้จะออมในรูปแบบของประกันฯ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง สำหรับการออมในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การออมสหกรณ์และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ประโยชน์ของการออมต่อประเทศ

1) การออมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมากเนื่องจากการช่วยสนับสนุนการลงทุน การผลิตของประเทศและการจ้างงาน เป็นต้น

2) สร้างเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดผลกระทบจากความผันผวนจากวิกฤติการณ์ในตลาดเงินโลกโดยประเทศที่มีอัตราการออมสูง การลงทุนในประเทศก็ไม่ต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก ตัวอย่าง เช่น สิงคโปร์ และ ไต้หวัน ล้วนเป็นประเทศที่มีการออมสูงซึ่งสามารถพึ่งตนเองในด้านเงินทุน สำหรับใช้ในการพัฒนา จึงทำให้การพัฒนาประเทศมีความต่อเนื่องและมั่นคง มีระดับการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศต่ำ ซึ่งต่างจากประเทศไทยที่ต้องพึ่งพาเงินออมจากต่างประเทศ

3) ค่อนข้างมาก ส่งผลให้เกิดการกีดกันทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นการออมจึงนับว่ามีความสำคัญค่อนข้างมากเพื่อยอมรับการลงทุน และเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและต่อผู้ออมเองเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตในระยะยาว

2.4 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน

ประวัติความเป็นมา

ปาล์มน้ำมันมีถิ่นกำเนิดในแถบแอฟริกาตะวันตก ชาวโปรตุเกสได้นำปาล์มน้ำมันเข้ามาปลูกในทวีปเอเชียโดยเริ่มปลูกที่สวนพฤกษศาสตร์ เมืองโบกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย ราวปี พ.ศ.2391 จากนั้นได้

แพร่กระจายพันธุ์มายังเกาะสุมาตราในช่วงปี พ.ศ.2396 – 2400 และเริ่มปลูกเป็นการค้าอย่างจริงจังเมื่อ พ.ศ.2454 และ พ.ศ. 2461 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในเกาะสุมาตรา 22,500 ไร่ สำหรับประเทศมาเลเซีย ได้เริ่มปลูกปาล์มน้ำมันครั้งแรกที่สวนพฤกษศาสตร์สิงคโปร์ราว พ.ศ.2413 ต่อมาได้รับความสนใจและมีการค้นคว้าวิจัยครั้งแรกในรัฐSelangor และเริ่มปลูกเป็นการค้าครั้งแรกใน พ.ศ.2460 จนถึงปัจจุบันนี้ อินโดนีเซีย และมาเลเซียมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันรวมกันประมาณ 37.04 ล้านไร่

ตั้งแต่ปีพ.ศ.2472 มีผู้นำปาล์มน้ำมันเข้ามาปลูกในประเทศไทยที่สถานีทดลองยางคองหงส์ จังหวัดสงขลาและสถานีกสิกรรมพลู จังหวัดจันทบุรี โดยปลูกเป็นปาล์มประดับ ส่วนการส่งเสริมการปลูกเป็นพื้นที่ใหญ่นั้นเริ่มเมื่อ พ.ศ.2511 โดยโครงการนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสตูล ประมาณ 20,000 ไร่ และจังหวัดกระบี่ ประมาณ 20,000 ไร่ หลังจากนั้นจึงขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น การพัฒนาปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยแบ่งเป็น 2 ระยะคือ ระยะแรกตั้งแต่ พ.ศ.2472 ถึง 2525 หรือระยะเวลาประมาณ 50 ปี เป็นระยะของการเริ่มต้น มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันค่อนข้างช้า และระยะที่สองจาก พ.ศ. 2525 ถึง 2545 เป็นระยะที่มีการพัฒนาการขยายพื้นที่ปลูกอย่างรวดเร็ว โดยเฉลี่ยประมาณ 50,000-100,000 ไร่ต่อปี ในพ.ศ. 0546 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ 2,100,000 ไร่ โดยจังหวัดที่ปลูกมากที่สุดคือ กระบี่ สุราษฎร์ธานี และชุมพร ตามลำดับ

แนวทางการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของไทย

1. เพิ่มมูลค่าผลผลิตทะลายน้ำมัน

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทะลายน้ำมันเป็นการลดต้นทุนการผลิตเกษตรกร จึงจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของปาล์มน้ำมัน และปัจจัยภายนอกที่ปาล์มน้ำมันต้องการ เช่น ดินและสภาพภูมิอากาศ พันธุ์ปาล์มเพื่อให้ได้ปริมาณน้ำมันต่อทะลายนมากขึ้น การออกข้อคอกของปาล์มน้ำมันทั้งเพศผู้และเพศเมีย ซึ่งแต่ละข้อคอกจะต้องใช้เวลาในการเจริญและพัฒนาเป็นเวลานานประมาณ 3 ปี จึงจะโผล่พ้นทางใบปาล์มออกมาให้สังเกตเห็นได้ และการจัดการสวนปาล์มที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นต้น ซึ่งเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยนักวิชาการที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมูลค่าน้ำมันปาล์ม

2. น้ำมันปาล์มมีองค์ประกอบทางเคมีที่เกี่ยวข้องกับวิตามินที่สำคัญ 2 ชนิด คือ วิตามินอี และ สารแคโรทีนอยด์ ซึ่งเป็นสารตั้งต้นในการสร้างวิตามินเอ สารทั้งสองชนิดพบในน้ำมันปาล์ม ปริมาณสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่น ๆ หากสามารถคิดค้นวิธีการสกัดทั้ง วิตามินอี และสารแคโรทีนอยด์ มาใช้ประโยชน์ โดยที่ปาล์มน้ำมันที่เหลือยังคงนำไปใช้ประโยชน์ได้ ก็จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับปาล์ม น้ำมันได้อย่างมากมาย นอกจากนี้ปาล์มน้ำมันยังสามารถนำมาแปรรูปโดยผ่านกระบวนการทางเคมีภายใต้อุตสาหกรรมที่โอเอเคมีคอล เพื่อให้ได้สารประกอบทางเคมีชนิดต่าง ๆ มากมาย และสามารถนำสารดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ ทั้งด้านบริโภค เช่น อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง เกษตรกรรม น้ำมันหล่อลื่น ไบโอดีเซล เป็นต้น ซึ่งหากประเทศไทยสามารถดำเนินการถึงจุดนี้ได้ จะทำให้

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยมีความมั่นคงและยั่งยืน และจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับปาล์มน้ำมันได้อย่างมากเช่นกัน

3. เพิ่มมูลค่าเนื้อไม้และวัสดุพลอยได้อื่น ๆ ดัน : ใช้ทำแผ่นไม้สำหรับผนังห้อง เพดาน โตะ และเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ นอกจากนี้ ดันปาล์มยังสามารถนำมาทำเป็นแผ่นไม้บาง ๆ ทำหลังคา และทำเรือเพลิงอัดเม็ด ที่มีค่าซัลเฟอร์ต่ำ ซึ่งช่วยลดปัญหาภาวะมลพิษได้ดี

การปลูกปาล์มน้ำมัน

1. การเตรียมพื้นที่ปลูก

- 1.1) ควรดำเนินการในฤดูแล้ง เพราะสะดวกในการใช้เครื่องจักรกล
- 1.2) โคน และกำจัดต้นไม้ออกจากแปลง ไถพรวนปรับพื้นที่ให้เรียบ

2. ทำแผนผังแปลง

2.1) ควรวางแผนผังแปลงแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า เพราะจะทำให้การกระจายตัวของดันปาล์มน้ำมันในพื้นที่ได้ดีกว่า และให้จำนวนดันมากกว่าแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประมาณ 15.49%

2.2) ระยะปลูกที่ใช้คือ ระยะปลูก 8.5 เมตร (ใช้กับพันธุ์ที่มีทางใบสั้นกว่าพันธุ์อื่น ๆ เช่น พันธุ์ลูกผสม สุราษฎร์ธานี) ระยะปลูก 9x9 เมตร (ใช้ได้กับทุก ๆ พันธุ์)

วิธีการวางผังปลูกปาล์มน้ำมัน (ระยะ 9 เมตร) ให้ปักหลักแถวแรกตามแนวทิศเหนือ - ใต้ เริ่มดันจากมุมหนึ่งของแปลงปลูกให้ห่างกัน 9 เมตรจากหลักแรกของแถวที่ 1 ปักหลักตามแนวตั้งฉากกับแถวที่ 1 ในทิศตะวันออก - ตะวันตก และให้หลักห่างกัน 7.79 เมตร เริ่มปักหลักแรกของแถวที่ 2 ที่ระยะห่างกับแถวแรก 7.79 เมตร และทำมุม 30 องศาที่หลักแรกของแถวที่ 1 หรือห่างจากแนวตั้งฉากกับแถวแรก 4.5 เมตร และปักหลักที่ 2,3,4...ของแถวที่ 2 ให้ห่างกัน 9 เมตร และให้ขนานกับแถวที่ 1 ปักหลักแรกของแถวที่ 3 ที่ระยะห่าง 7.79 เมตรจากแถวที่ 2 และให้อยู่ในแนวทำมุมฉากที่หลักแรกของแถวที่ 1 การปักหลักในแถวที่ 4,6,8,...ให้ทำเช่นเดียวกับแถวที่ 2 และแถวที่ 5,7,9,11...ให้ทำเช่นเดียวกับแถวที่ 3

ระยะปลูก (เมตร)	ระยะระหว่างต้น (เมตร)	ระยะระหว่างแถว (เมตร)
9	9	7.754
8.5	8.5	7.361

3. การทำถนน การวางแผนทำถนนขึ้นอยู่กับขนาดของสวนปาล์มน้ำมันโดยทั่วไปรูปแบบของถนนมี 3 แบบ คือ

3.1) ถนนใหญ่ กว้างประมาณ 5-8 เมตร ห่างกัน 120 ดันปาล์ม เพื่อใช้เป็นเส้นทางขนส่งวัสดุการเกษตร และผลผลิตไปโรงสกัดน้ำมันปาล์ม (สำหรับสวนปาล์มขนาดเล็กกว่า 500 ไร่ ไม่จำเป็นต้องสร้างถนนใหญ่)

3.2) ถนนข้างแปลง หรือถนนซอยแยกออกจากถนนใหญ่ มีความกว้างประมาณ 4-5 เมตร หรือห่างกันประมาณ 40 ต้นปาล์ม เพื่อใช้สำหรับขนส่งวัสดุการเกษตรเข้าสวนปาล์มและขนส่งผลผลิต

3.3) ถนนซอย แยกจากถนนเข้าแปลง ขนาดกว้างประมาณ 3-4 เมตรห่างกันประมาณ 20 ต้นปาล์มซึ่งสามารถทำถนนซอยขนานไปกับแถวของต้นปาล์มน้ำมันได้ใช้ขนส่งวัสดุการเกษตร และผลผลิต

4. การทำร่องระบายน้ำ การทำร่องระบายน้ำควรทำควบคู่ไปกับทำถนน ร่องระบายน้ำมีลักษณะเป็นรูป

ตัววี ร่องระบายน้ำในสวนปาล์มมี 3 ชนิด คือ

4.1) ร่องระบายน้ำในแปลง ทำทุก ๆ แถวของปาล์มน้ำมัน ขนาด 1.0x0.3x1.1 เซนติเมตร (ด้านบน x ด้านล่าง x ลึก)

4.2) ร่องระบายน้ำรวม สร้างขนานไปกับถนนเข้าแปลง เชื่อมต่อกับร่องระบายน้ำในแปลงกับร่องระบายน้ำใหญ่ ขนาด 2.0x0.6x1.25 เมตร

4.3) ร่องระบายน้ำใหญ่ รับน้ำจากร่องระบายน้ำรวมและระบายออกสู่แหล่งน้ำธรรมชาติสร้างขนานไปกับถนนใหญ่ ขนาด 3.0x1.0x2.5 เมตร

5. การปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน เพื่อควบคุมการเจริญเติบโตของวัชพืช ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แปลงปลูก

5.1) ควรปลูกพืชคลุมดินหลังจากการวางแผนวางแนวหลุมปลูกในช่วงเตรียมพื้นที่ เพื่อให้พืชคลุมเจริญเติบโตคลุมพื้นที่แปลงปลูก ลดการชะล้างพังทลายของหน้าดินและควบคุมวัชพืชก่อนที่จะย้ายปลูกต้นปาล์ม

5.2) ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินก่อนปลูกปาล์มน้ำมันในสัดส่วน ถั่วเพอราเรีย:ถั่วคาไลโปโกเนียม: ถั่วสิริเลีย 3:3:1 โดยน้ำหนัก โดยใช้เมล็ดอัตรา 1.5-2 กิโลกรัมต่อไร่

5.3) ปลูกพืชคลุมโดยการหว่านเมล็ดเป็นแถวปลูกต้นปาล์ม ประมาณ 3-5 แถว ต่อระหว่างแถวปลูกปาล์ม หรือหยอดเป็นหลุมก็ได้

6. การเตรียมหลุมปลูก หลังจากวางแผนวางแนวการปลูกและปลูกพืชคลุมเรียบร้อยแล้ว ควรเตรียมหลุมปลูกดังนี้

6.1) ขุดหลุมให้มีขนาดกว้างกว่าถุงกล้าเล็กน้อย ให้มีลักษณะเป็นรูปตัวยู หรือ ทรงกระบอก

6.2) การขุดหลุมควรแยกดินบน-ล่าง ออกจากกัน

6.3) ควรใช้ปุ๋ยหินฟอสเฟต (0-3-0)รองกันหลุม 250-500 กรัม/หลุม

7. การเลือกต้นกล้าปาล์มน้ำมัน เลือกต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะและอายุที่เหมาะสมไปปลูกทำให้ต้นกล้าเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ให้ผลผลิตเร็ว และสูง ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา

7.1) ควรใช้ต้นกล้าที่มีอายุมากกว่า 10 เดือน ซึ่งมีลักษณะต้นสมบูรณ์ แข็งแรงไม่แสดงอาการผิดปกติ มีความสูงระหว่าง 100-150 เซนติเมตร จากระดับดินในถุง และมีใบรูปขนนกจำนวนอย่างน้อย 9 ใบ

7.2) แหล่งของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน ควรเลือกซื้อต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสม (ดูว่า x ฟิสิเฟอรา) เท่านั้น อย่าซื้อต้นกล้าที่ไม่รู้แหล่งที่มาชัดเจน เพราะจะได้ต้นกล้าที่มีคุณภาพต่ำ เจริญเติบโตช้า และให้ผลผลิตต่ำกว่าซื้อจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น จากแปลงเพาะที่กรมวิชาการเกษตรรับรอง หรือจากหน่วยงานราชการที่เพาะต้นกล้าเอง เช่น ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

8. การขนย้ายต้นกล้าปาล์มน้ำมัน

8.1) การขนย้ายต้นกล้าปาล์มจากแปลงเพาะไปแปลงปลูกจะต้องกระทำอย่างระมัดระวังไม่ให้ต้นกล้ากระทบกระเทือน

8.2) ขนย้ายต้นกล้าเข้าประจำหลุมปลูก (ต้องขนย้ายอย่างระมัดระวัง ห้ามจับหัว และโยนต้นปาล์มโดยเด็ดขาด)

9. การปลูก

9.1) ระยะเวลาปลูกควรกำหนดช่วงเวลาในการปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝนไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนเนื่องจากฤดูแล้ง หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อย 3 เดือน จึงจะเข้าฤดูแล้งข้อควรระวังหลังจากปลูกไม่ควรเกิน 10 วัน จะต้องมีการรดน้ำเพื่อให้ต้นกล้าได้ตั้งตัว และมีการเจริญเติบโตในแปลงปลูกอย่างรวดเร็ว

9.2) การปลูกจะต้องนำถุงพลาสติกออกจากต้นปาล์มน้ำมันอย่างระมัดระวังอย่างให้ก่อนดินแตกโดยเด็ดขาดจะทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต

9.3) ประคองต้นกล้าอย่างระมัดระวังแล้ววางลงในหลุมปลูก ใส่ดินชั้นบนลงก้นหลุมแล้วจึงใส่ดินชั้นล่างตามลงไป และจัดต้นกล้าให้ตั้งตรงแล้วจึงอัดดินให้แน่น เมื่อปลูกเสร็จแล้ว โคนต้นกล้าจะต้องอยู่ในระดับเดียวกับระดับดินเดิมของแปลงปลูก

10. การจัดการภายหลังปลูก

10.1) หลังปลูกควรตรวจต้นปาล์มในแปลงปลูกทุกวัน เมื่อพบคันที่โยกหรือเอนจะต้องปรับให้ตั้งตรง ถ้าพบสัตว์ และแมลง ทำลายจะต้องป้องกันกำจัด และถ้าพบสภาพน้ำท่วมขังต้องระบายน้ำออกทันที

10.2) ศัตรูที่สำคัญที่สุดในช่วงหลังการปลูก 1 ปี คือ สัตว์กัดกินต้นปาล์ม เช่น หนู เม่น และหุปลา จะต้องป้องกันกำจัด โดยใช้ลวดคาน้ำห่อปิดโคนต้นและใช้กับดัก นอกจากนี้ แมลงที่เป็น

ศัตรูในช่วงหลังปลูกคือด้วงกุหลาบกัดกินใบในเวลากลางคืน ป้องกันกำจัดโดยใช้ พูราดาน รองกันหลุม ประมาณ 1 ซ่อนชา หรือใช้สาร เซฟวิน 85% 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ฉีด พ่น ในเวลาเย็นช่วงใกล้ค่ำ

10.3) กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ในช่วงต้นปาล์มอายุ 1-3 ปีแรก ให้ระมัดระวังอย่าให้สารเคมีถูกต้นปาล์มน้ำมัน

10.4) ดูแลรักษาพืชคลุมดินไม่ให้มีวัชพืชรบกวน

11. การปลูกซ่อม เมื่อพบต้นที่ถูกทำลายโดยศัตรูพืชและต้นที่กระทบกระเทือนจากการขนส่งหรือการปฏิบัติอย่างรุนแรง ตลอดจนต้นผิดปกติ จะต้องขุดทิ้งและปลูกซ่อม ควรปลูกซ่อมให้เร็วที่สุด โดยควรสำรองต้นกล้าไว้สำหรับปลูกซ่อมประมาณร้อยละ 5 ของต้นกล้าที่ต้องการใช้ปลูกจริง ดูแลรักษาไว้ในถุงพลาสติกสีดำ ขนาด 15x18 นิ้ว ต้นกล้าจะมีอายุระหว่าง 12-18 เดือน ทั้งนี้เพื่อให้ต้นกล้าที่นำไปปลูกซ่อมมีขนาดใกล้เคียงกับต้นกล้าในแปลงปลูกจริง การปลูกซ่อมแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

11.1) ปลูกซ่อมหลังจากปลูกในแปลงประมาณ 1-2 เดือน อาจเกิดจากการกระทบกระเทือนตอนขนย้ายปลูก หรือเกิดจากความแห้งแล้งหลังปลูกอย่างรุนแรง

11.2) ปลูกซ่อมหลังจากการย้ายปลูก 6-8 เดือน หรือไม่ควรเกิน 1 ปี เป็นการ ปลูกซ่อมต้นกล้าที่มีลักษณะผิดปกติ เช่น ต้นที่มีลักษณะทรงสูง โตเร็วผิดปกติซึ่งเป็นลักษณะของต้นตัวผู้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภาวะหนี้สินครัวเรือน ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรคอนขุนห้วย จำกัด ในพื้นที่โครงการจัดสรรที่ดินตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย จังหวัดเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคม ภาวะหนี้สินของครัวเรือน เพื่อสำรวจปัญหาในการประกอบอาชีพ เพื่อหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะการเป็นหนี้สิน เพื่อหารูปแบบการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมเพื่อสร้างขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนเพื่อรวบรวมปัญหาเรื่องน้ำ การคมนาคมของสมาชิกสหกรณ์ในพื้นที่โครงการจัดสรรที่ดินตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นสมาชิกสหกรณ์คอนขุนห้วย จำกัด รวม 219 ราย ใช้วิธีการสัมภาษณ์สมาชิก และตัวแทนสมาชิกทุกครัวเรือน แต่มีผู้มาให้สัมภาษณ์ 207 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าความถี่ และอัตราร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows จากผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสถานภาพเศรษฐกิจ สังคมและภาวะหนี้สินของครัวเรือนสมาชิกสหกรณ์ในพื้นที่โครงการจัดสรรที่ดินตามพระราชประสงค์คอนขุนห้วย อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี มีข้อค้นพบสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพเศรษฐกิจ สังคมและภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ โดยภาพรวมมีฐานะความเป็นอยู่พออยู่พอกินตามอัตภาพ

2. ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก คือ ขาดแคลนน้ำในการประกอบอาชีพ

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะการเป็นหนี้ จะเห็นได้ว่าภาวะการเป็นหนี้จะผูกผันตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน แรงงานในครัวเรือน อาชีพหลัก อาชีพรอง บ้านอยู่อาศัย ยานพาหนะ และเครื่องใช้ไฟฟ้า

4. รูปแบบการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม ความเป็นไปได้ในขณะนี้ ควรส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์ด้านหัตถกรรม การทำอาหาร ช่างเสริมสวย ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ และช่างไฟฟ้า

5. การสร้างขั้นตอนสำหรับการส่งเสริมอาชีพ ควรใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม และให้มีการจัดตั้งกลุ่มแบบสหกรณ์

6. ปัญหาเรื่องระบบชลประทาน มีปัญหามากที่สุด ด้านการคมนาคมไม่ค่อยมีปัญหา

สามารถ นิตย์เสมอ (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกร” พบว่าสาเหตุที่เกษตรกรมีหนี้ค้ำชำระ สรุปได้ดังนี้ (1) ปัญหาเกิดจากส่วนราชการ เช่น การเร่งรัดค่านางานเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล ขาดงบประมาณสนับสนุนในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น ขาดการประสานงานที่ดีให้สินเชื่อซ้ำซ้อนหรือพนักงานไม่สนใจคิดในการให้สินเชื่อเกษตรกร เป็นต้น (2) ปัญหาการเกิดโครงการไม่เหมาะสมในทางปฏิบัติ เช่น สภาพพื้นที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ สินเชื่อจัดไว้ไม่เพียงพอ ปัจจัยการผลิตไม่เหมาะสม การถ่ายทอดเทคโนโลยีไม่ทั่วถึง หรือขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง (3) ปัญหาเกิดจากสุควิสัย เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ หรือภาคการผลิตการเกษตรตกต่ำกว่าที่คาดหมาย (4) ปัญหาเกิดจากเหตุสุควิสัยในตัวเกษตรกร เช่น ดาย วิกฤตโรค (5) ปัญหาเกิดจากความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรเอง โดยคิดค่าวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้เป็นที่รัฐบาลให้ฟรี ไม่ต้องชำระคืน และมีเกษตรกรจำนวนมากที่ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์

สิริลักษณ์ พัฒนพันธุ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างรายได้สภาพเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรในหมู่บ้านป่าไม้ : กรณีศึกษา โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด (ภาคตะวันออก) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผลการศึกษาพบว่าสภาพเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรในเขตหมู่บ้านป่าไม้ของโครงการฯพบว่าราษฎรมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ยครัวเรือนละ 24.46 ไร่ อาชีพหลักคือ เกษตรกรรม ส่วนอาชีพรองคือ รับจ้างทั่วไปทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ประสบปัญหาโรคพืชและแมลงศัตรูพืชระบาดรุนแรง ราคาผลผลิตตกต่ำและไม่แน่นอน ขาดแคลนน้ำทำการเกษตรและขาดแคลนเงินทุน อย่างไรก็ตามราษฎรส่วนใหญ่ยังเห็นว่าครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเมื่อเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านป่าไม้ของโครงการฯ

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างรายได้พบว่า โครงสร้างรายได้ของราษฎรในเขตมีสภาพดีกว่านอกเขตหมู่บ้านโครงการฯ กล่าวคือ รายได้สุทธิทางการเกษตรของราษฎรในเขตฯและนอกเขตฯเฉลี่ยครัวเรือนละ 24,046.85 และ 16,359.01 บาท/ปี ตามลำดับ รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 43,558.19 และ 35,082.34 บาท/ปี ตามลำดับ และเงินสดออมติดลบเฉลี่ยครัวเรือนละ 1,976.78

และ 11,662.26 บาท/ปี ตามลำดับ จึงก่อให้เกิดหนี้สิน และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า โครงสร้างรายได้ของราษฎรในเขตและนอกเขตโครงการฯ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2553) ได้จัดทำดัชนีความผาสุกของเกษตรกร เพื่อประโยชน์ในการวัดระดับการพัฒนาการเกษตร และเสนอแนวทางการพัฒนาการเกษตรและความผาสุกของเกษตรกร การวัดความผาสุกของเกษตรกรจำแนกองค์ประกอบได้เป็น 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สุขอนามัย การศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม รวม 16 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบต้องดำเนินการพัฒนาไปพร้อมๆกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและมีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกร

การคำนวณดัชนีความผาสุกของเกษตรกรได้ใช้สูตรคำนวณ ของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nation Development Programme : UNDP) และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการคำนวณเป็น 5 ระดับการพัฒนาคือ ระดับดีมาก ดี ปานกลาง ต้องปรับปรุงและต้องเร่งแก้ไข

ผลการคำนวณดัชนีความผาสุกของเกษตรกร พบว่า ในปี 2553 ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรมีค่าร้อยละ 79.93 จัดอยู่ในระดับการพัฒนาปานกลาง โดยค่าดัชนีเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 0.47 (ทั้งนี้หากค่าดัชนีเข้าใกล้ 100 หมายถึง ผลการพัฒนามีความสำเร็จมากขึ้น) อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าผลของการพัฒนายังไม่สร้างความสมดุล เนื่องจากค่าดัชนีด้านสุขอนามัยและด้านสังคมอยู่ในระดับดีมาก ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับต้องปรับปรุง และด้านการศึกษา อยู่ในระดับต้องเร่งแก้ไข ผลการศึกษาระหว่างปี 2552 และ 2553 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ ในปี 2553 ค่าดัชนีด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับร้อยละ 68.06 เพิ่มขึ้น จากปี 2552 ซึ่งมีค่าดัชนี ร้อยละ 67.63 จัดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง องค์ประกอบตัวชี้วัดที่ยังอยู่ในระดับต่ำได้แก่ รายได้ของครัวเรือน การออมของครัวเรือน และสัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินของครัวเรือน

2. ด้านสุขอนามัย ดัชนีด้านสุขอนามัยมีค่าร้อยละ 98.56 ในปี 2553 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 0.45 จัดอยู่ในระดับการพัฒนาที่ดีมาก เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายด้านคุณภาพอาหาร ส่งเสริมการให้บริการด้านความรู้ในการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการผลิตและบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ซึ่งปลอดภัยต่อทั้งสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยที่สุขลักษณะ

3. ด้านการศึกษา ปี 2553 ดัชนีด้านการศึกษา มีค่าร้อยละ 58.62 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 0.77 แต่ยังคงอยู่ในระดับต้องแก้ไข ตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ สมาชิกครัวเรือนเกษตรกรได้รับการศึกษาสูงกว่าภาคบังคับ มีค่าดัชนีร้อยละ 53.00 อยู่ในระดับเท่ากับปี 2552 เนื่องจากยังมีปัญหาเกี่ยวกับภาระค่าครองชีพ ส่วนตัวชี้วัดจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรม ปี 2553 คาดว่าจะมีค่าดัชนี 63.33 สูงกว่าปี 2552 ซึ่งมีค่าดัชนี ร้อยละ 62.00 ซึ่งยังถือว่าผลการดำเนินงานค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนแรงงานภาคเกษตร ดังนั้นเกษตรกรควรได้รับความรู้ เทคโนโลยี และทักษะในการประกอบอาชีพมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้สมาชิกครัวเรือนเกษตรกรมีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น เพื่อให้ครัวเรือนมีภูมิคุ้มกันในตัวเองเพิ่มขึ้น 2

4. ด้านสังคม ในปี 2553 ค่าดัชนีด้านสังคมจัดอยู่ในระดับที่ดีมาก คือมีค่าดัชนีร้อยละ 91.91 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 91.52 ในปี 2552 และเมื่อพิจารณาค่าตัวชี้วัด พบว่า ความภูมิใจต่อความสำเร็จในอาชีพมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55.85 เป็นร้อยละ 58.70 ทั้งนี้เนื่องจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมประสพภัยธรรมชาติ และได้รับผลกระทบจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นเช่น น้ำมันและปุ๋ย แม้อาชีพค้าเกษตรบางชนิดสูงขึ้นแต่ต้นทุนการผลิต และภาระค่าครองชีพของเกษตรกรก็สูงขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตามลักษณะสังคมของภาคเกษตรมีความอบอุ่นมากขึ้น มีการรวมกลุ่ม และผู้สูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือนมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าสังคมเกษตรมีความรักและมีความสามัคคี ซึ่งการดำเนินนโยบายด้านสังคมจะต้องสนับสนุนการดำเนินการเช่นนี้ต่อไป

5. ด้านสิ่งแวดล้อม ในปี 2553 ค่าดัชนีด้านสิ่งแวดล้อมในภาคเกษตรมีค่าร้อยละ 67.11 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ซึ่งมีค่าร้อยละ 66.52 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดยังคงอยู่ในระดับต้องปรับปรุง รวมทั้งการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดินยังดำเนินการได้น้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่เสื่อมโทรมทั้งหมดของประเทศ

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

